

6410203 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ
(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6410203	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	-
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Υπολογιστική Γλωσσολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου (ΜΕΕ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	—		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/FRL645/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
Το μάθημα έχει ως στόχο να γνωρίσουν οι φοιτητές/φοιτήτριες βασικές έννοιες της υπολογιστικής γλωσσολογίας. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος αυτού οι φοιτητές/φοιτήτριες αναμένεται να είναι σε θέση: • Να γνωρίζουν το θεωρητικό πλαίσιο της επιστήμης της υπολογιστικής γλωσσολογίας. • Να αποκτήσουν γενική θεώρηση της τυπικής δομής του γλωσσικού συστήματος. • Να κατανοούν τη σχέση της γλώσσας με άλλα γνωστικά αντικείμενα. • Να συγκροτούν και να επεξεργάζονται γλωσσικά δεδομένα σημαντικού όγκου με ψηφιακά εργαλεία. • Να πραγματοποιούν ανάλυση λόγου με συνδυαστική χρήση ψηφιακών εργαλείων και γλωσσικών δεδομένων. • Να αναπτύξουν δεξιότητες απόκτησης γνώσεων, ούτως ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν με μεγάλο βαθμό αυτονομίας. • Να συνδυάζουν αρχές της θεωρητικής γλωσσολογίας στο πλαίσιο επεξεργασίας φυσικού λόγου. • Να συνθέτουν τα γλωσσικά δεδομένα που απαιτούνται στο πλαίσιο μιας έρευνας. • Να αξιολογούν την ευχρηστία και τη χρησιμότητα διαφορετικών συστημάτων επεξεργασίας φυσικών γλωσσών
Γενικές Ικανότητες
• Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση των απαραίτητων τεχνολογιών • Αυτόνομη εργασία • Ομαδική εργασία • Λήψη αποφάσεων • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εισαγωγή στην υπολογιστική γλωσσολογία εστιάζει σε συστήματα επεξεργασίας φυσικών γλωσσών, καθώς και μικρότερων εφαρμογών που επιτρέπουν την επεξεργασία γλωσσικών δεδομένων.

Στόχος του μαθήματος είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων χρήσης ελεύθερα προσβάσιμων λογισμικών που επιτρέπουν την επεξεργασία φυσικής γλώσσας και τη δημιουργία γλωσσικών πόρων στο πλαίσιο μιας έρευνας.

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες:

- Σύνδεση βασικών αρχών και εννοιών της θεωρητικής γλωσσολογίας με τις αρχές της υπολογιστικής γλωσσολογίας ως εφαρμοσμένη επιστήμη.
- Εισαγωγή και εξοικείωση με εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης που προϋποθέτουν γλωσσική ανάλυση.
- Μελέτη τεχνικών ανάλυσης κειμένων σε μορφολογικό, σημασιολογικό και συντακτικό επίπεδο με τη χρήση γλωσσικών δεδομένων και ψηφιακών εργαλείων.
- Εξοικείωση με τυποποιημένη μορφή ηλεκτρονικών λεξικών.
- Μελέτη υπάρχοντων σωμάτων κειμένων και ανάπτυξη νέων σωμάτων κειμένων.
- Χρήση μεθοδολογικών εργαλείων ανάλυσης και επεξεργασίας σωμάτων κειμένων: συμφραστικοί πίνακες, λίστες συχνοτήτων, επισημείωση γλωσσικών δεδομένων.
- Εξοικείωση με διαδικασίες αυτοματισμού πεπερασμένων καταστάσεων και δημιουργία τοπικών γραμματικών.
- Χρήση συστημάτων ανάλυσης φυσικών γλωσσών.

Κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων εβδομάδων του μαθήματος πραγματοποιούνται προφορικές παρουσιάσεις ολοκληρωμένων σύντομων ερευνών με συστήματα ανάλυσης φυσικών γλωσσών που έχουν αναπτύξει οι φοιτητές/φοιτήτριες (ατομικές εργασίες).

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ΤΠΕ: • στη διδασκαλία όπου χρησιμοποιείται Η/Υ και διαδραστικός πίνακας για: – σημειώσεις και ασκήσεις σε ηλεκτρονική μορφή – παρουσίαση θεωρίας και ασκήσεων σε διαφάνειες Power Point – χρήση βίντεο και διαδικτυακών εφαρμογών για την παρουσίαση των θεμάτων – ανάρτηση του υλικού του μαθήματος στην πλατφόρμα e-class του ΕΚΠΑ • στην εργαστηριακή εκπαίδευση – παρουσίαση και εξάσκηση στη χρήση συστημάτων ανάλυσης φυσικών γλωσσών • στην επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες

	– διαμοιρασμός αρχείων και συλλογική επεξεργασία μέσω Google Drive – μέσω e-class και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	18
	Εργαστηριακές ασκήσεις	21
	Αυτοτελής μελέτη & πρακτική εξάσκηση	30
	Προετοιμασία και παρουσίαση εργασιών	36
	Εκπόνηση project (διδασκτική ενότητα)	20
	Σύνολο Μαθήματος	125 ωρών
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Γαλλική Μέθοδοι αξιολόγησης: Εβδομαδιαίες εργασίες, δραστηριότητες, προφορική παρουσίαση project (σύντομη έρευνα γλωσσικής επεξεργασίας) Το μάθημα εξετάζεται με συνεχή αξιολόγηση καθόλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Στον τελικό βαθμό συνυπολογίζονται η συμμετοχή του/της φοιτητή/φοιτήτριας στην πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο και στις δραστηριότητες στην τάξη, η συστηματική παρακολούθηση, η εκπόνηση εργασιών και δραστηριοτήτων, η προφορική παρουσίαση του project. Στο project ζητείται η πραγματοποίηση σύντομης έρευνας γλωσσικής επεξεργασίας, μέσω συστημάτων αυτόματης ανάλυσης φυσικών γλωσσών. Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται και αναλύονται στους/στις φοιτητές/φοιτήτριες κατά την έναρξη του εξαμήνου.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Γούτσος, Δ., & Φραγκάκη, Γ. (2015). <i>Εισαγωγή στη γλωσσολογία σωμάτων κειμένων</i> [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-814 Kyriacopoulou, T. (2005). <i>L'analyse automatique des textes écrits</i>, Thessaloniki, University Studio Press. Μικρός, Γ. (2015). <i>Υπολογιστική υφολογία</i> [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-546 Παναγιωτακόπουλος, Χ., Τσαλίδης, Χ., Γάκης, Π., & Κόκκινος, Θ. (2022). <i>Υπολογιστική γλωσσολογία</i> [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-127 Τάντος, Α., Μαρκαντωνάτου, Σ., Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Ά., & Κυριακοπούλου, Π. (2015). <i>Υπολογιστική γλωσσολογία</i> [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-793 Φραντζή, Κατερίνα (2012). <i>Εισαγωγή στην επεξεργασία σωμάτων κειμένων</i>, εκδ. Μαρία Παρίκου & Σια. - Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Computational Linguistics. Association for Computational Linguistics (ACL).
Available at: <https://www.aclweb.org/portal/cljournal>

Traitement Automatique des Langues (TAL). ATALA - Association pour le Traitement Automatique des Langues.
Accessible à: <https://www.atala.org/revuetal>